

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง วิถีชีวิตของชาวไทยโซ่ง บ้านไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของชุมชนบ้านไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และศึกษาวิถีชีวิตทางด้าน วัฒนธรรม สังคม และ เศรษฐกิจ ของชาวไทยโซ่ง ในบ้านไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม วิธีการศึกษาได้ใช้แนวการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกชาวไทยโซ่งที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 4 กับหมู่ที่ 5 บ้านไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม จำนวน 25 คน การสังเกตปรากฏการณ์ทาง วัฒนธรรม ทางสังคมและทางเศรษฐกิจ และถ่ายภาพประกอบ แล้วเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ มีภาพประกอบบางตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. ประวัติความเป็นมา

ชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้างมีประวัติความเป็นมายาวนานนับกว่าสองร้อยปี และแบ่งออกเป็นสามช่วง คือ ช่วงที่หนึ่งเป็นถิ่นกำเนิดของชาวไทยโซ่งที่มาจากเมืองแกลง แคว้นสิบสองจุไทย ปัจจุบันคือเมืองเดียนเบียนฟู ประเทศเวียดนาม ช่วงที่สองคือการอพยพมาอยู่ที่จังหวัดเพชรบุรี และช่วงที่สามคือการอพยพจากเพชรบุรีมาอยู่ที่บ้านไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

การอพยพมาอยู่ที่ประเทศไทยของชาวไทยโซ่งมีสาเหตุจากสงครามระหว่างพวกเดียวกันและกับชาติอื่นๆ การอพยพเป็นเวลายาวนานกว่าสองร้อยปีและมีการอพยพทั้งหมด 5 ครั้ง ได้แก่ พ.ศ. 2322 พ.ศ. 2378 พ.ศ. 2379 พ.ศ.2381 และในปี พ.ศ. 2430

ครอบครัวชาวไทยโซ่งที่บ้านไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานเป็นครั้งแรกคือชาวไทยโซ่งที่มาจากบ้านหนองปรัง อำเภอเขาชัยยศ จังหวัดเพชรบุรี ส่วนชาวไทยโซ่งที่อพยพมาทีหลังเป็นคนอยู่ในอำเภอเขาชัยยศที่เดียวกันและคุ้นเคยกัน การอพยพของชาวไทยโซ่งมาอยู่ที่บ้านไผ่หูช้างมาจากจังหวัดเพชรบุรีมีสามครั้ง และมีทั้งหมด 7 ครอบครัว คือ ครอบครัวของปู่ชาย ปู่เต็ม ปู่โหมด ปู่โสม ปู่ข้าว ปู่ใหญ่ และปู่ต้นทอง หลังจากนั้นหมู่บ้านแห่งนี้ขยายใหญ่โตขึ้น มีบ้านเรือนตั้งอยู่ประมาณ 350 หลังคาเรือน ชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้างมีความสนิทสนมกลมเกลียว รักใคร่ สามัคคีกันดี ต่างพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

2. วิถีชีวิตทางด้านวัฒนธรรม

วิถีชีวิตทางด้านวัฒนธรรมเป็นการดำรงชีวิตทางด้านวัฒนธรรมโดยแบ่งเป็นวัฒนธรรมห้าด้านคือ ด้านการแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านประเพณี ด้านภาษา และ ด้านอาหาร

2.1 ด้านการแต่งกาย พบว่า การแต่งกายของชาวไทยโชนังมีลักษณะเฉพาะตัวและได้อุญลักษณ์สืบเนื่องต่อกันมา ในชีวิตประจำวัน ลักษณะการแต่งกายคงไม่ได้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดแต่ในงานประเพณี พิธีกรรมต่าง ๆ จะแสดงออกอย่างชัดเจน แบบทรงผมเป็นเอกลักษณ์หนึ่งของชาวไทยโชนังที่น่าสนใจ ผู้ชายไทยโชนังบ้านไผ่หูช้างในสมัยก่อนนิยมตัดผมสั้นเกรียน ทรงหลักแจวและทรงมหาดไทย แต่ในปัจจุบันผู้ชายนิยมไว้ทรงผมเหมือนคนไทยทั่ว ๆ ไป ส่วนผู้เฒ่าผู้แก่ยังนิยมตัดสั้นเกรียนเหมือนทรงทหาร รูปแบบทรงผมของผู้หญิงชาวไทยโชนังจะมี 8 แบบ แต่ละแบบ บ่งบอกถึงสถานภาพของสตรีผู้นั้นแต่การไว้ทรงผมตามแบบไทยโชนังไม่ได้นิยมในปัจจุบันนี้แล้ว ส่วนเสื้อผ้า มีชุดเป็นลักษณะเฉพาะตัว มีสีดำหรือสีครามแก่เป็นพื้น ทั้งผู้หญิงและผู้ชายมีชุดประจำตัวของแต่ละคนเองเป็นเสื้อก้อมกับส้วงก้อม และส้วงฮีสวมกับเสื้อฮี เสื้อฮีมีสองข้าง ด้านนอกใช้ในงานพิธีต่างๆส่วนด้านในจะได้พลิกกลับออกมาตอนที่เจ้าของเสื้อเสียดชีวิต

2.2 ด้านที่อยู่อาศัย พบว่า บ้านดั้งเดิมของชาวไทยโชนังบ้านไผ่หูช้างคือ “บ้านทรงหลังเต่า” ที่สร้างไว้เป็นบ้านวัฒนธรรมไทยโชนังบ้านไผ่หูช้างที่ใกล้โรงเรียนไผ่หูช้าง บ้านในหมู่บ้านปัจจุบันมีสองประเภทคือบ้านยกพื้นใต้ถุนสูงและบ้านไม่ยกพื้น รูปแบบบ้านของชาวไทยโชนัง มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสมัยแต่มีอยู่สิ่งหนึ่งที่ไม่เปลี่ยน คือ “กะลื้อห้อง” เป็นห้องให้ผีบรรพบุรุษอยู่ เพราะประเพณีและพิธีกรรมที่เกี่ยวกับการนับถือผียังคงปฏิบัติกันอยู่ต่อเนื่องในหมู่บ้านแห่งนี้ ในบ้านไผ่หูช้าง ชาวไทยโชนังไม่นิยมสร้างรั้วล้อมรอบบ้าน หากมีก็จะเป็นรั้วเตี้ย ๆ หรือ “รั้วกินได้” ซึ่งเป็นพืชที่ใบสามารถนำไปกินได้ ยิ่งข้าวก็เคยเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของชาวไทยโชนังในสมัยก่อนแต่ปัจจุบัน ชาวไทยโชนังที่ยังประกอบอาชีพทำนาอยู่ก็ไม่นิยมสร้างรั้วข้าวหรือใช้รั้วข้าวอีก

2.3 ด้านประเพณี พบว่า ชาวไทยโชนังบ้านไผ่หูช้างในอดีตมีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่อง “ผี” และ “ขวัญ” ที่สืบเนื่องมาจากบรรพบุรุษ “ผี” ในที่นี้มีความหมายถึงสิ่งที่มีอำนาจ สามารถคลั่งบันดาลให้ชีวิตของคนเปลี่ยนแปลงไปตามความพอใจ ส่วนขวัญคือสิ่งเหนือธรรมชาติ ทำให้ชีวิตของชาวไทยโชนังมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผีและขวัญ ชาวไทยโชนังบ้านไผ่หูช้างมีการปฏิบัติตามประเพณีดั้งเดิมของไทยโชนังอยู่หลายประเพณี โดยวิธีการนั้นไม่แตกต่างจากอดีต ถ้าแตกต่างบ้างก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ประเพณีที่สำคัญที่ยังปฏิบัติอยู่ คือ ประเพณีการป่าดง ประเพณีการเสนเรือน การแต่งงาน (กินดอง) การเสนตัว การแบ่งขวัญ การเสนเตง ประเพณีไททรงดำ ประเพณีการทำงานศพ ประเพณีการเลี้ยงศาลประจำหมู่บ้าน

2.4 ด้านภาษา พบว่า ไทยโซ่งมีภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นของตนเอง ในชีวิตประจำวัน มีการใช้ภาษาพูดแบบไทยโซ่งแพร่หลายในหมู่บ้านไผ่หูช้าง โดยเฉพาะผู้สูงอายุจะใช้ภาษาถิ่นของตนเองในการติดต่อสื่อสารกัน แต่คนรุ่นใหม่นิยมใช้ภาษาไทยมากกว่า คนรุ่นกลางจะใช้ทั้งสองภาษา ในร้านค้าจะใช้ทั้งสองภาษาในการค้าขาย เด็กไทยโซ่งใช้ภาษาไทยอย่างคล่องแคล่ว น้อยคนที่พูดไทยโซ่งได้แต่ฟังภาษาไทยโซ่งออกหมด ภาษาเขียนของชาวไทยโซ่งไม่เหมือนภาษาไทยคำที่สืบทอดจู่ไทเพราะเป็นสายอ่าวตังเกี๋ย เป็นภาษาของชาวไทยโซ่งที่อยู่ในเมืองไทย ปัจจุบันยังเหลืออยู่แต่คนที่อ่านและเขียนได้มีจำนวนน้อย อายุระหว่าง 70-80 ปี นอกนั้นไม่มีใครอ่านได้ จะมีแต่คนที่เรียนเองรุ่นใหม่พออ่านได้เท่านั้น ปัจจุบันนี้ ภาษาโซ่งยังไม่มีที่เรียนและไม่มีคนสนใจเรียน แต่ชาวไทยโซ่งที่ไผ่หูช้างยังอยากฟื้นฟูภาษาไทยโซ่งนี้ เพราะว่าเป็นภาษาแห่งเดียวในโลก ต้องการให้สืบทอดกัน ภาษาเขียนไทยโซ่งยังไม่ปรากฏในชีวิตประจำวัน มีแต่การสอนภาษาไทยคำเท่านั้น

2.5 ด้านอาหาร พบว่า ชาวไทยโซ่งมีอาหารที่เป็นลักษณะเฉพาะตัว โดยนิยมใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นตามธรรมชาติ มีการถนอมอาหารโดยนำปลาไปตากแห้ง ทำปลาร้าไว้รับประทานใช้ ปัจจุบันนี้ อาหารดั้งเดิมของชาวไทยโซ่งในบ้านไผ่หูช้างยังคงอยู่เป็นจำนวนมากแต่มีการเปลี่ยนแปลงไปบางอย่างในการดำรงชีวิต มีการซื้ออาหารสำเร็จรูปจำหน่ายและได้รับความนิยมอาหารเฉพาะในงานประเพณีวัฒนธรรมยังคงอยู่เพราะประเพณี พิธีกรรมยังได้สืบทอดกันมา อาหารดั้งเดิมยังคงนิยมทำรับประทาน แม้ว่าจะทำเองหรือมีผู้จำหน่ายก็ตาม ก็ยังคงเอกลักษณ์ของไทยโซ่งอยู่

3. วิถีชีวิตทางด้านสังคม

ชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้างมีวิถีชีวิตทางสังคมเป็นลักษณะเฉพาะตัว สังคมไทยโซ่งเป็นสังคมแบบเครือญาติ มีการนับญาติกันทางสายโลหิต และทางการแต่งงาน มีการกำหนดลำดับความสำคัญของสมาชิกไว้แน่นอน โดยยึดหลักการจัดลำดับในด้านอาวุโสก่อนหลัง การจัดลำดับเครือญาติของไทยโซ่งเป็นการลำดับเครือญาติแบบฝ่ายเดียว โดยถือญาติทางฝ่ายพ่อเป็นสำคัญ สังคมของไทยโซ่งในอดีตจะแบ่งลำดับชนชั้นทางเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นผู้ด้าว และชนชั้นผู้น้อย ขึ้นอยู่กับสิงค์ (นามสกุลไทยโซ่ง) การแบ่งชนชั้นนี้ยังมีความหมายในการทำพิธีของชาวไทยโซ่งในปัจจุบัน สังคมของชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้างเป็นสังคมแบบพึ่งพาอาศัยกัน ในหมู่บ้านจะมีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน และมีความผูกพันกันเป็นอย่างดี ในหมู่บ้านจะไม่ค่อยมีการทะเลาะกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน เป็นสังคมที่มีความสงบสุข มีสามัคคี มีความรักและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. วิถีชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ

ชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้างมีเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงตามยุค ตามสมัยและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของชาวไทยโซ่ง ในอดีตชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้างนิยมประกอบอาชีพเดียวคือทำนา ปัจจุบันนี้ชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้าง ยังมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก รองลงมาเป็นอันดับ 2 คือการประมง และอาชีพรับจ้าง ค้าขาย รับราชการ เป็นต้น

อภิปรายผล

ประวัติความเป็นมาอย่างยาวนานของชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้างได้แบ่งออกเป็นสามช่วงคือ ช่วงแรกที่อยู่ที่แคว้นสิบสองจุไท ช่วงที่สองอพยพมาอยู่ที่เพชรบุรีและช่วงที่สามคืออพยพมาอยู่ในบ้านไผ่หูช้าง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับประวัติความเป็นมาของชาวไทยโซ่งในประเทศไทยที่ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยของ มนุ อุดมเวช ในเรื่องประวัติศาสตร์ไทดำในประเทศไทย (2547) โดยผลงานวิจัยได้กล่าวถึงถิ่นฐานเดิมอยู่ในสิบสองจุไทหรือสิบสองเจ้าไท และให้ความหมายของคำว่า “จู” แปลว่า เมือง และคำว่า “เจ้า” แปลว่า หมู่ อยู่ในแถบลุ่มแม่น้ำคำหรือแม่น้ำแคว ซึ่งปัจจุบันอยู่ในเวียดนามภาคเหนือ หลังจากที่อยู่ประเทศไทย ชาวไทยโซ่งได้ตั้งบ้านเรือนที่จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งสามารถพูดได้ว่า เพชรบุรีเป็นแหล่งกำเนิดของชาวไทยโซ่งในประเทศไทย การอพยพมาตั้งถิ่นฐานที่หมู่บ้านเกาะแรด อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม หากกำหนดแน่นอนได้ยากประมาณ พ.ศ. 2470 ซึ่งในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาประวัติของชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้างที่อยู่มาเป็นครอบครัวแรกอยู่ในประมาณปี พ.ศ.2446

ในภาพรวมเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวไทยโซ่ง ทั้งด้านวัฒนธรรม ด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจ ชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้างมีการปรับวิถีชีวิตให้เข้ากับสังคมไทยในปัจจุบัน โดยมองผิวเผินจะไม่รู้เป็นหมู่บ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มหนึ่งของไทยที่อยู่พม่ากว่าร้อยปีแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม บางลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับประเพณี กับวัฒนธรรมหรือปัจจัยระดับสูงของชีวิตเช่น ภาษาคำเชื่อ เป็นต้น ยังฝังลึกและสืบทอดกันต่อในวิถีชีวิตของชาวบ้าน โดยภาพรวมนี้เหมือนกับภาพรวมต่างๆของชาวไทยโซ่งที่หมู่บ้านอื่น ๆ ในประเทศไทยในงานวิจัยของสมทรง บุษย์พัฒน์ในเรื่องสารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ไทยโซ่ง และโซ่งคอนมะนาว ของประยูทธ สืบอารีพงศ์ (2551)

การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวไทยโซ่งมีสาเหตุจากภายใน เป็นสิ่งต่างๆ ภายในสังคม เช่น ปัจจัยทางสังคม เป็นการพัฒนาทางด้านสาธารณสุขไปโรคต่าง ๆ เช่น ถนน ไฟฟ้า การพัฒนาทางการศึกษา การพัฒนาระบบสื่อสารมวลชน การประกอบอาชีพ เป็นต้น ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

เช่น นโยบายทางด้านเศรษฐกิจโดยมีการเปลี่ยนเป็นเศรษฐกิจทางอุตสาหกรรม การประกอบอาชีพหลักหลายชิ้น ปัจจัยทางวัฒนธรรม เช่น มีศาสนาพุทธเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง อุดมการณ์มีการเปลี่ยนแปลงตามสมัย มีการรับวัฒนธรรมจากไทยและวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของมณู อุดมเวช (2547) เกี่ยวกับสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวไทยโชนคือ “ชนชาวไทยคำมีรูปแบบเป็นวัฒนธรรมไทยที่มีลักษณะเฉพาะตัว แตกต่างจากรูปแบบวัฒนธรรมทั่วไป ในราชอาณาจักรลุ่มน้ำเจ้าพระยา เป็นอันมาก ดังนั้นจึงเกิดการปรับตัวอย่างมาก เพื่อให้อยู่ร่วมกันได้ กับสังคมลุ่มน้ำเจ้าพระยา กระบวนการปรับตัวเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ในทุก ๆ ด้าน ตลอดเวลาราว ๒๐๐ ปี ที่ผ่านมา”

ถึงแม้ว่า ปัจจัยต่าง ๆ นี้เป็นกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงแต่อย่างไรก็ตาม ชาวไทยโชนบ้านไผ่หูช้างยังมีวัฒนธรรม ประเพณี อันดีงามของตนเอง ด้วยระบบเครือญาติ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมไทยโชนอันยาวนาน ทำให้ประชาชนไทยโชนบ้านไผ่หูช้างสามารถควบคุม ทำให้การเปลี่ยนแปลงนั้นช้าลงและยังเป็นตนเองได้

การดำรงชีวิตในทางวัฒนธรรมเป็นการดำรงที่มีการสืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษในด้านการแต่งกาย ด้านที่อยู่อาศัย ประเพณี ภาษาและด้านอาหาร ทั้งหมดนี้เป็นการดำรงชีวิตที่มีเอกลักษณ์ และเป็น “วัฒนธรรมชุมชน” ที่ดีงาม วัฒนธรรมของชาวไทยโชนแม้แต่มีการสูญหายบ้าง เช่น ทรงผมของเด็ก บ้านทรงหลังเต่า ภาษาเขียน ประเพณีบางอย่าง แต่อย่างไรก็ตาม ในการดำรงชีวิตยังมีความเชื่อ ปรัชญา และการอนุรักษ์วัฒนธรรมไว้ ชุมชนชาวไทยโชนบ้านไผ่หูช้าง ดังนั้นมีความแตกต่างกับวัฒนธรรมชุมชนอื่น ๆ แต่ก็ไม่ใช่เป็นอุปสรรคในการอยู่ร่วมกับวัฒนธรรมชุมชนอื่นในอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ทางด้านที่อยู่อาศัยของชาวไทยโชน พบว่า ชาวไทยโชนปัจจุบันนี้ไม่ได้สร้างบ้านเรือนแบบทรงหลังเต่าเหมือนช่วงก่อน แต่ยังมีการสร้างบ้านรูปแบบเดิมไว้เป็นบ้านวัฒนธรรมไทยโชนบ้านไผ่หูช้าง ซึ่งสถานการณ์นี้เหมือนกับหมู่บ้านไทยโชนหลายแห่งในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ภาษาและวัฒนธรรมไทดำได้กล่าวไว้ว่า บ้านชาวไทยโชนได้แบ่งเป็นสี่ยุค คือ บ้านยุคดั้งเดิม ซึ่งปัจจุบันนี้ไม่ค่อยมีแล้ว บ้านยุคกึ่งดั้งเดิม บ้านยุคกลางและบ้านยุคใหม่

เกี่ยวกับประเพณี พบว่า ชาวไทยโชนบ้านไผ่หูช้างยังมีความเชื่อเรื่องผีและแดนซึ่งสอดคล้องกับผลงานศึกษาของเรณู เหมือนจันทร์เชษ 2542 ในเรื่องความเชื่อเรื่องผีของไทยโชน การประกอบพิธีต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตของชาวไทยโชนสอดคล้องกับพิธีกรรมที่ปฏิบัติอยู่ในการดำรงชีวิตของชาวไทยโชนบ้านไผ่หูช้าง

ในด้านการแต่งกายของชาวไทยโชนบ้านไผ่หูช้าง พบว่าชาวไทยโชนบ้านไผ่หูช้างได้รับการแต่งกายจากบรรพบุรุษมาโดยทั้งเสื้อผ้าแบบไทยโชนและวิธีสวมใส่จะตามแบบไทยโชนใน

พื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศไทย ซึ่งลวดลายและการทอผ้านี้สอดคล้องกับการทอผ้าที่หมู่บ้านไทยโห่งที่ตำบลหนองโปรง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี แต่ในความหมายของการแต่งกายจะมีความแตกต่างกัน สำหรับชาวไทยโห่งบ้านไผ่หูช้าง เลือเสื้อผ้าเป็นสีดำเพราะเป็นการแต่งกายเพื่อแตกต่างกับชนชาติกลุ่มอื่น ๆ ที่แคว้นสิบสองจุไท เป็นสีที่นิยมชอบและเก็บได้สะอาด ส่วนชาวไทยโห่งที่ดอนมะนาว ในงานวิจัยของประยุทธ สืบอารีพงศ์ (2551) ให้ความหมายของการแต่งกายสีดำ เพื่อต้องการให้ชาวไทยโห่งมี “มรณานุสติ” อยู่ตลอดเวลาตั้งมั่นอยู่ในความไม่ประมาท เร่งทำความดีตามประเพณีและคตินิยมของชนเผ่าอย่างเคร่งครัดในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่ เพื่อชีวิตหลังความตายจะมีความสุขและสิ่งสถิตอยู่ในภพภูมิที่ดี ซึ่งการแตกต่างนี้อาจจะขึ้นอยู่กับความรู้ อิทธิพลทางศาสนา ความเชื่อของผู้ให้ข้อมูลนั้น

วัฒนธรรมด้านภาษา ชาวไทยโห่งบ้านไผ่หูช้าง จากการศึกษาพบว่า ชาวไทยโห่งมีภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นของตนเอง ในด้านภาษาพูด ชาวไทยโห่งบ้านไผ่หูช้างยังมีการพูดคุย สนทนาในกลุ่มด้วยกันเป็นภาษาไทยโห่ง โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุในหมู่บ้าน ส่วนภาษาเขียนมีการสอนภาษาไทยคำให้เด็กนักศึกษา ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาในเรื่อง ภาษาและวัฒนธรรมของชาวไทยโห่ง ซึ่งสภาพโดยรวมภาษาไทยโห่งมีลักษณะของตนเอง มีการสื่อสาร โดยใช้ภาษาถิ่น แต่ภาษาไทยโห่งต้องได้รับการฟื้นฟูและรักษา

การดำรงวิถีชีวิตทางด้านสังคมชาวไทยโห่งบ้านไผ่หูช้างยังมีการดำรงชีวิตทางด้านสังคมโดยยึดหลักของชาวไทยโห่ง คือใช้ระบบเครือญาติ โดยถือเครือญาติทางฝ่ายพ่อเป็นสำคัญ สังคมไทยโห่งมีความสงบสุข มีสามัคคี และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการดำรงชีวิตของชาวไทยโห่ง มีบางอย่างเปลี่ยนแปลง เช่น ลำดับชนชั้นทางสังคมเคยแบ่งเป็นสองชนชั้นแม้แต่ในงานพิธีหรือในชีวิตประจำวันคือชนชั้นผู้ท้าวกับชนชั้นผู้น้อย แต่ปัจจุบันนี้ การถือชนชั้นทางสังคมมีแต่ในงานพิธีเท่านั้น มีอีกปัจจัยที่เข้ามาในวิถีชีวิตทางด้านสังคมของชาวไทยโห่งคือ ศาสนา ซึ่งทำให้งิจกรรมทางสังคมมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น แต่ลักษณะหมู่บ้านมีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่เดิมทุกคนทำนาหมด เป็น “สังคมเกษตร” โดยมีวัฒนธรรมข้าวเป็นวัฒนธรรมใหญ่ ควบคุมวิถีชีวิตของชาวไทยโห่ง แต่ปัจจุบันนี้คนในหมู่บ้านมีอาชีพแตกต่างกัน สังคมเปลี่ยนเป็น “สังคมทุนนิยม” ทำให้วิถีชีวิตต่างคนต้องทำมาหากินอย่างรุนแรงเพื่ออยู่รอดในระบบเศรษฐกิจทุนนิยม ปัจจัยนี้ส่งผลถึงการดำรงชีวิตทางด้านสังคมเพราะจิตสำนึกเกี่ยวกับจารีตประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีอิทธิพล

ในการดำรงวิถีชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านอาชีพและแบบเศรษฐกิจจากการทำนาเพื่อพอกิน ชาวไทยโห่งมีการเปลี่ยนแปลงทำเศรษฐกิจให้ดีขึ้น มีการประกอบอาชีพต่าง ๆ แล้วแต่ความถนัด จากระบบเศรษฐกิจพอเพียง และวัฒนธรรมข้าวมีการเปลี่ยนแปลงไป

ส่งผลถึงวิถีชีวิตทางด้านเศรษฐกิจของชาวไทยโซ่ง เช่น ในสมัยก่อนจะมีพิธีกรรมเกี่ยวกับข้าวและได้รับความสนใจของทุก ๆ คน แต่ปัจจุบันนี้ ความสำคัญและความสนใจก็ลดลงไป อีกประการหนึ่งคือยุงข้าว โดยในสมัยก่อนยุงข้าวเป็นส่วนหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในวิถีชีวิตของชาวไทยโซ่ง อันแสดงถึงความมั่นคงของเศรษฐกิจในครัวเรือน แต่ปัจจุบันนี้ ยุงข้าวถูกทิ้งและเสียหายไปตามกาลเวลา ในการทำนาก็มีการเปลี่ยนแปลง จาก “วิถีเกษตรธรรมชาติ” เป็น “เกษตรเคมี” เช่น เปลี่ยนจากการใช้วัวไถนาเป็นเครื่องไถนา การใช้ปุ๋ยธรรมชาติเปลี่ยนเป็นปุ๋ยเคมี เป็นต้น

ในการดำรงชีวิตของชาวไทยโซ่งมีความต้องการในการดำรงชีวิตเพื่อมีความสุข โดยลำดับความต้องการสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) ความต้องการนี้ได้แสดงในปรัชญาของชาวไทยโซ่งในทั้งสามด้าน วัฒนธรรม สังคมและเศรษฐกิจ โดยความต้องการทางร่างกาย ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ ความต้องการที่จะเข้าใจตนเองอย่างแท้จริง และ วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตของชาวไทยโซ่งจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีนิเวศวิทยาวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1.1 ภาครัฐควรเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วิถีชีวิตที่มีประเพณี วัฒนธรรมและภาษา ของชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้างให้คงอยู่และสืบทอดอีกอย่างต่อเนื่อง

1.2 องค์กรบริหารส่วนตำบลไผ่หูช้างควรมีการส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม ประเพณี และวัฒนธรรมชาวไทยโซ่งในด้านเศรษฐกิจ ดูแลวิถีชีวิตของชาวไทยโซ่งเพื่ออนุรักษ์ประเพณีที่ดีงามของชาวไทยโซ่ง ไม่ให้สูญหายไป

1.3 ควรมีการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี ระหว่างชาวไทยโซ่งที่ประเทศไทยกับชาวไทดำที่เวียดนามเพื่อเป็นความเชื่อมโยง อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีด้วยกัน เป็นความภาคภูมิใจของชาวไทยโซ่งที่ประเทศไทยและชาวไทดำที่ประเทศเวียดนาม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการรักษา พิธีกรรม อนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรมของชาวไทยโซ่งบ้านไผ่หูช้าง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับระบบสังคมไทยโซ่งซึ่งมีความผูกพันที่ดีเพื่อเอามาใช้ในการสร้างความผูกพันกับสังคมทั่วไป

2.3 ควรทำการศึกษา เปรียบเทียบการดำเนินชีวิตของชาวไทยโชน่งที่ประเทศไทยกับ
ชาวไทยดำที่เวียดนาม